

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto

Pöytäkirja 8/2024

1

Aika 07.10.2024 klo 18:00 - 19:20

Paikka Mikaelinkirkko, Emännänpolku 1

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 102	Kokouksen avaus	4
§ 103	Lailisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 104	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 105	Esityslistan hyväksyminen	7
§ 106	Ilmoitusasiat	8
§ 107	Viranhaltijapäätökset	9
§ 108	Lausunto Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta	10
§ 109	Lausunto Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista	21
§ 110	Tilastot tammi-elokuu 2024	27
§ 111	Strategiamääräraha	29
§ 112	Raportti yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston kokouksista	29
§ 113	Muut mahdolliset asiat	30
§ 114	Kokouksen päättäminen, oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus	31

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Finne Tuomas	jäsen	
	Hellén-Vajjakka Susanna	jäsen	
	Kangasniemi Pirjo Liisa	jäsen	
	Kokkonen Jouko	jäsen	
	Koski Heli	jäsen	
	Laakso Anna-Maija	jäsen	
	Lainela Ami	jäsen	
	Nenonen Riikka	jäsen	
	Raitio Juha	jäsen	
	Räkköläinen Katariina	jäsen	
	Selki-Rocchi Elisa	jäsen	
	Sorsa Mikko	jäsen	
	Suontakanen Tapio	jäsen	
	Timonen Tuomas	jäsen	
	Vartiala Emma	jäsen	
	Pakarinen Jukka	puheenjohtaja, kirkkoherra	
	Von Essen Helli	sihteeri	
	Kantonen Ilpo	varajäsen	
Poissa	Luhtanen Satu		

Allekirjoitukset

Jukka Pakarinen
puheenjohtaja

Helli von Essen
sihteeri

Käsitellyt asiat

102 - 114

Pöytäkirjan tarkastus

Helsingissä (pvm)

Pirjo Liisa Kangasniemi
pöytäkirjantarkastaja

Heli Koski
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä seurakunnan nettisivuilla viimeistään seitsemän päivää kokouksen päättymisen jälkeen.

Kokouksen avaus

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 102

Päätösehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 103

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 104

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Pirjo Liisa Kangasniemi ja Heli Koski.

Päätös

Päätös esityksen mukaan.

Esityslistan hyväksyminen

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 105

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslista.

Päätös

Esityslista hyväksyttiin.

Ilmoitusasiat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 106

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto ja kaikki Helsingin seurakuntayhtymän luottamushenkilöt, kirkkoherrat, johtajat, päälliköt kutsutaan yhteisille Tulevaisuuspäiville yhteisen Kirkko Helsingissä -strategian ympärillä la 16.11. klo 09.30-14.00.

Viranhaltijapäätökset

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
07.10.2024 § 107

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Mahdollisen siirtämissäätöksen harkitsemista varten annetaan tiedoksi liitteenä olevat kirkkoherran päätökset.

Lisätiedot Jukka Pakarinen

Liitteet

- 1 Päätös suorituslisäprosessissa käytettävistä kriteereistä
- 2 Tarvittaessa työhön kutsuttavan lastenohjaajan palkkaaminen Lotta Lehtola
- 3 Kesätyöntekijöiden palkkaaminen
- 4 Palkaton virkavapaa Hanna Takala

Lausunto Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
07.10.2024 § 108
182/02.00.01/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto antaa lausunnon Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaan.

Selostus

Taustaa

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakuntayhtymän on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhteisen kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kirkkojärjestyksessä säädetään lisäksi, että talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvioissa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen ja seurakunnan rahoitustarpeen kattaminen. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä. Helsingin seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu osittain brutto- ja osittain nettoperiaatteen mukaan. Toimintasuunnitelmien perustana on Helsingin seurakuntayhtymän strategia Rohkeasti yhdessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi 18.4.2024 kokouksessaan talousarviokehityksen seurakunnille ja yhteisille palveluille vuosille 2025–2027 sekä antoi valmisteluohjeen suunnittelulomakkeineen ja aikatauluineen.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 50 §:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta.

Lausunto yhteistyötoimikunnalta pyydetään Kirkon yhteistoimintasopimuksen 2 luvun 3 §:n 2 mom. perusteella lähinnä henkilöstösuunnitelman näkökulmasta.

Seurakuntayhtymän johtajisto ja puheenjohtajisto sopivat kesäkuussa 2024, että osana seurakuntayhtymän johtoryhmätyöskentelyn kehittämistä lausunto pyydetään myös seurakuntayhtymän johtoryhmältä.

Talousarviossa on yleisperusteluiden lisäksi käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa. Esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi esitetään liitteenä.

Päätösehdotuksen perustelut

Viimeaikaisia muutoksia taloudessa

Kirkollisverotulojen kasvu vuonna 2022 ja varsinkin vuonna 2023 oli ennakkoodotuksia paljon parempi. Verotuoton kasvu on jatkunut myös vuonna 2024, joskin pienempänä. Inflaatio oli vuosina 2022 ja 2023 aikaisempiin vuosiin verrattuna selvästi korkeampi. Vaikka inflaatio on palannut matalalle tasolle, säilyy korkea kustannustaso. Kun vuoden 2023 palkankorotukset olivat poikkeuksellisen suuret ja vuoden 2024 palkankorotukset tulivat näiden korotusten päälle, kasvoivat henkilöstökulut aikaisempaa ennustetta enemmän. Siis myös henkilöstökulut ovat korkeammalla tasolla kuin kaksi vuotta sitten ennustettiin.

Talous taantui vuonna 2023 ja sama kehitys on jatkunut myös vuonna 2024, odotetun kasvun sijaan. Taloudellinen toimintaympäristö on edelleen epävakaa monista sekä kansainvälisistä että kansallisista syistä. Valtion suunnittelemilla kululeikkauksilla on mahdollisesti kokonaistaloutta heikentävä vaikutus. Talouden odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun vuonna 2025.

Talousarviokehys

Esitys vuosien 2025–2027 talousarviokehyksestä perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 25.1.2024 päättämiin vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaaviin periaatteisiin ja päätökseen kokonaismäärärahan jakautumisesta seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken vuonna 2025. Periaatteiden mukaisesti a) tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja b) rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden). Toimintakuluista laskettuna vuonna 2025 seurakuntien osuus on 51,72 % ja yhteisten palveluiden osuus 48,28 %.

Talouspalveluissa on laadittu maaliskuussa 2024 päivitetty taloussuunnitelma vuosille 2025–2027, jossa on huomioitu uusimmat talousennusteet muun muassa ansiotulojen, inflaation ja kirkollisverotulojen kehityksestä. Kehysmäärärahan kokonaissummaa on kasvatettu laskennallisesti siten, että vuoden 2023 talousarvion henkilöstökuluja on korotettu 5,0 prosenttia vuodelle 2024 ja edelleen 5,0 prosenttia vuodelle 2025. Vuoden 2023 talousarvion muita toimintakuluja on korotettu 6,0 prosentin inflaatiokorotuksella (vuoden 2022 inflaatiovaikutus) vuodelle 2024 ja edelleen 2,5 prosentin inflaatiokorotuksella vuodelle 2025.

Laaditun kehysluonnoksen perusteella seurakuntien toimintamääräraha (ilman erityislisiä) kasvaa 15,2 prosenttia vuodeksi 2025 vuoden 2024 kehukseen verrattuna. Yhteisissä palveluissa kasvua on 14,4 prosenttia. Kasvuprosenttien ero johtuu yhteisen kirkkovaltuuston aikoinaan päättämästä seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen porrastetusta tasauksesta, jossa seurakuntien määrärahaa kasvatettiin eniten vuodesta 2022 vuoteen 2023 ja sen lisäksi vielä 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2023 vuoteen 2024 ja edelleen 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2024 vuoteen 2025.

Vuodesta 2025 vuoteen 2026 seurakuntien toimintamääräraha ilman erityislisiä kasvaa 4,0 % ja yhteisten palveluiden 2,7 %. Edelleen vuodesta 2026 vuoteen 2027 seurakuntien osuus kasvaa 4,6 % ja yhteisten palveluiden 5,5 %. Kyseistenkin vuosien välillä seurakuntien toimintakuluihin varattava osuus kasvaa hieman

yhteisiä palveluita enemmän, mutta toissuuntainen prosenttimuutos johtuu tässä toimintatuottojen odotetuista tasoista ja niiden vaikutuksesta toimintakatteeseen.

Yhteisen kirkkoneuvoston antamassa kehyksessä vuoden 2025 vuosikate oli 13,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 5,1 milj. euroa. Verotulojen ennustetaan kasvavan vuonna 2024 noin 2,0 prosenttia ja vuonna 2025 noin 1,0 prosenttia, jolloin vuoden 2025 verotuloksi muodostuisi 97,4 milj. euroa. Kirkollisverotuloarvio perustuu seurakunnan jäsenten ansiotulojen viime vuosien kehitykseen ja arviioon tulevasta kehityksestä. Palkkojen ja eläkkeiden suurehkot korotukset tukevat edelleen verotulojen hyvää kehitystä ainakin vielä vuosina 2024 ja 2025. Tämän jälkeen verotulojen kasvun odotetaan päättyvän. Riski verotuoton alenemisesta on kaiken aikaa suurehko.

Investointien taso määräytyy samoin yhteisen kirkkovaltuuston 25.1.2024 päättämän vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden mukaisesti. Investointimääräraha vuonna 2025 on 18,8 milj. euroa ja kiinteistöjen myyntien tuloarvio 4,0 milj. euroa. Suunnitelmavuosien 2026 ja 2027 investointimäärärahat ovat 22,8 ja 14,0 milj. euroa, ja kiinteistömyyntien tuloarviot vastaavasti 5,0 ja 3,0 milj. euroa.

Strategia

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti tammikuussa 2024 Rohkeasti merkityksellinen – Kirkko Helsingissä 2030 -strategiasta.

Toiminta- ja taloussuunnitelman lähtökohtana ovat Kirkko Helsingissä -strategian visio: **Olemme kasvava kristillinen yhteisö olla, tulla ja toimia** sekä valinnat: **Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä. * Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille, * Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja ja * Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista.*

Käyttötalousosa

Talousarvion käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja myönnetään määrärahat niiden toteuttamiseksi yhteiselle hallinnolle, seurakunnille (seurakunnallinen toiminta), yhteisen seurakuntatyön osastoille, viestinnälle, mediatoimitukselle ja avustuksille (yhteiset seurakunnalliset tehtävät), ympäristö- ja hautaustoimelle sekä kiinteistötoimelle.

Yhteinen kirkkoneuvosto antoi huhtikuussa 2024 käyttötalouden määrärahaehykseksi vuodelle 2025 yhteensä 93,6 milj. euroa. Summa sisältää myös 1,4 milj. euron tasapainotusmäärärahan ja 2,9 milj. euron määrärahan käytöstä poistettavien rakennusten purkukustannuksiin.

Vuoden 2026 kehyksessä on 900 000 euron määräraha seurakuntavaaleja varten. Summasta esitetään budjetoitavaksi 50 000 euroa jo vuoden 2025 talousarvioon ja näin seurakuntavaalien vuoden 2026 kehys on 850 000 euroa. Seurakuntavaalien järjestämisestä syntyy kustannuksia jo vuonna 2025. Vaalien suunnittelua ja toteutusta varten palkataan projektipäällikkö 1.7.2025 alkaen.

Kokonaismäärärahan jakautuminen vuonna 2025

<i>milj. euroa</i>	määrärahat	toiminnan määrärahan %-osuus
Seurakunnat, yht.	49,028	

toiminnan määräraha	47,310	55,9 %
tasapainotusmääräraha (2023–2025)	0,250	
tasapainotuslisämääräraha (2024–2025)	1,400	
vieraskielinen työ	0,068	
Yhteiset palvelut, yht	40,284	
toiminnan määräraha	37,384	44,1 %
rakennusten purkukulu	2,850	
seurakuntavaalit	0,050	
Muut yhteiset, yht	4,278	
strategian toimeenpanomääräraha	2,000	
tarveharkintainen mr.	1,608	
suorituslisät (srk:t ja yhtymä)	0,670	
<i>toiminnan määrärahat yht.</i>	<i>84,687</i>	<i>100,0 %</i>
yhteensä	93,591	

Vieraskielisen työn 68 000 euron suuruinen erityismääräraha jakautuu seuraavasti: Matteus församling 30 200 euroa englannin- ja venäjänkieliselle työlle, Herttoniemen seurakunta 15 100 euroa arabiankieliselle työlle ja Kallion seurakunta 22 700 euroa kiinän- ja vironkieliselle työlle.

Annetussa talousarviokehyksessä ei ole otettu huomioon edellisten vuosien säästöjen mahdollista käyttöä

Käyttötalouden toiminnan määrärahan 84,687 milj. euroa jako vuonna 2025: seurakunnat 55,9 %, yhteiset palvelut 44,1 %.

Seurakunnallisen toiminnan määräraha on jaettu seurakunnille yhteisen kirkkovaltuuston 27.1.2022 vahvistamien jakoperiaatteiden mukaan. Samalla päätettiin sisäisten vuokrien määräytymisperusteet. Molemmat vuosiksi 2023–2025 seuraavasti:

- A. Suorituslisiä varten varataan määrärahat KirVESTES:n mukaisesti. Vieraskielisen työn lisä on 68 000 euroa vuodessa.
- B. Sisäisten vuokrien tasapainotusmääräraha: 750 000 euroa vuonna 2023, 500 000 euroa vuonna 2024 ja 250 000 euroa vuonna 2025.
- C. Tasapainotuslisämääräraha seurakunnille 1,4 milj. euroa vuosille 2024 ja 2025.
- D. Jako suomen- ja ruotsinkielisiin seurakuntiin: Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä 1,6 % otetaan päältä pois. Loput määrärahasta jaetaan seuraavilla kriteereillä: seurakuntien jäsenmäärä 70 % (jossa ikäpainotus 0–18-vuotiaat 30 %), seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %.
- E. Suomenkielisten seurakuntien määrärahan jako: ensin Tuomiokirkkoseurakunnalle erityislisä 2,3 %, joka lisätään seurakunnan jakoosuuteen. Määrärahat suomenkielisille seurakunnille jaetaan seurakunnan

jäsenmäärän (70 %), johon sisältyy 0–18-vuotiaiden ikäpainotus, ja seurakunnan alueella asuvien henkilöiden määrän perusteella (30 %).

F. Ruotsinkielisten seurakuntien määrärahan jako: Ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistölisä lisätään jaettavaan määrärahaan. Määräraha jaetaan seuraavilla kriteereillä seurakunnille: seurakuntien jäsenmäärä 70 % (jossa ikäpainotus 0–18-vuotiaat 30 %), seurakuntien alueella asuvien henkilöiden määrä 30 %.

G. Sisäisten vuokrien tasapainotusmäärärahan lisääminen seurakuntien jako-osuuksiin:

a) Tasapainotusmääräraha jaetaan niiden seurakuntien kesken, joilla toimintaan jäävä määräraha pienenisi vuoden 2023 kehyksessä vuoteen 2022 verrattuna jo ilman päätettyjen kokonaismäärärahaleikkausten vaikutusta.

b) Tasapainotusmääräraha jaetaan kyseisille seurakunnille kunkin seurakunnan toimintaan jäävän määrärahan negatiivisen muutoksen suhteessa.

Toimintaan jäävän määrärahan muutoksen laskennassa sovelletaan investointien yhteydessä syntyvien kertaluonteisten, ei-aktivoitavien kulujen osalta viiden vuoden laskennallista keskiarvolukua.

Rippikoulumäärärahojen tase seurakuntien kesken on toteutettu vuodesta 2023 alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Vuodelle 2024 siirtyviä jäämiä (säästöjä) sekä lisämäärärahoja oli seuraavasti:

Jäämät (säästöt) 31.12.2023 yhteensä 4 908 061

josta seurakuntien osuus yhteensä 1 996 002

josta yhteisten seurakunnallisten tehtävien osuus yhteensä 2 912 059

Vuoden 2024 talousarviossa kertyneitä säästöjä ja lisämäärärahoja on arvioitu käytettävän yhteensä 2,3 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviossa seurakuntien säästöt kasvavat 1,6 milj. eurolla. Yhteisten seurakunnallisen työ käyttää aikaisempia säästöjä 0,2 milj. euroa ja mediatointituksen säästöt kasvavat 0,3 milj. euroa. Yhteisten palveluiden yksiköistä käyttötalouden jäämien (säästöjen) siirtomahdollisuus ei koske hallinto-osastoa, kiinteistöosastoa, hautaustointia, viestintää eikä yhteiseen seurakunnalliseen työhön budjetoituja avustuksia. 12 seurakuntaa on budjetoitu vuodelle 2025 testamenttivarojen tuloutusta yhteensä n. 0,358 milj. euroa.

Sisäiset vuokrat

Sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 yhteisen kirkkovaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja

toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin.

Sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella. Investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut on kohdistettu sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymien jaksotusperiaatteiden mukaisesti.

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra on määräytynyt 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruusena, lisätynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

Sisäiset vuokrat määräytyvät vuosina 2023–2025 kunkin kiinteistön ja toimitilan toissavuoden toteutuneiden kustannusten (käyttömenot + vuosikorjaukset + poistot + kertaluonteiset kulut) mukaisina, suhteutettuna seurakunnan / yksikön käytössä olevien neliöiden määrään. Kiinteistöosaston hallinnon kulut käsitellään erillään kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitokuluista, toisin sanoen niitä ei kohdisteta kohteiden ylläpitokuluihin. Sisäisiin vuokriin ei kohdisteta erillisiä indeksikorotuksia.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa on käyttötalouden tuottojen ja kulujen erotuksen, eli toimintakatteen, lisäksi arviot verotuloista, valtionrahoituksesta, kirkon rahastomaksuista, verotuskustannuksista, rahoituseristä, käyttöomaisuuden poistoista sekä varausten ja rahastojen muutoksista. Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka vuotuiset tuotot riittävät kattamaan vuotuiset toimintakulut ja rahoituskulut sekä tilikaudelle kohdistetut (käytössä olevien rakennusten) poistot.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys sekä niitä saavien lukumäärät. Jäsenmäärän arvioidaan laskevan vuosina 2025–2027 vuosittain keskimäärin vajaat kaksi prosenttia, eli noin 5 500 henkeä vuodessa. Verotettavia ansiotuloja saavien määrä vähenee suurin piirtein samassa suhteessa. Ansioiden yhteissumman arvioidaan kuitenkin edelleen kasvavan vuonna 2024. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 13.6.2024 kirkollisveroprosentiksi 1,0. Verotuottoarvio perustuu vuoden 2023 verokertymään, johon on tehty kahden prosentin korotus vuodeksi 2024 ja yhden prosentin korotus vuodeksi 2025. Tuloarvio 2025 on 97,4 milj. euroa. Suunnitelmavuosien verotuoton arvioidaan pysyvän tällä tasolla. Ennustetta arvioidaan vuosittain ja korjataan tarvittaessa.

Maan hallitus on tehnyt 2.7.2024 esityksen muuttaa laissa valtionrahoituksesta ev.-lut. kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin olevan 2 §:n. Muutoksella rahoituksen tasoa alennettaisiin pysyvästi lähes 20 milj. eurolla. Tämä tarkoittaisi Helsingin seurakuntayhtymän rahoitusosuuden pienenemistä noin 2,1 milj. eurolla (n. –15,5 %). Leikkausta perustellaan valtiontalouden heikolla tilalla ja kunnallisverotuksen

verotusperustemuutoksilla, joilla on positiivinen vaikutus kirkollisveron tuottoon. Leikkausta on kirkon taholta arvosteltu voimakkaasti ja kirkkohallituksen täysistunto on 21.8.2024 antamassaan lausunnossa laajasti perustellen vastustanut ehdotettua leikkausta. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Asian päättää eduskunta. Lisäksi on valmisteilla muutos kirkon omaan päätökseen rahoituksen jakoperusteista seurakuntatalouksille ja Kirkkohallitukselle. Jakoperusteiden mahdollisesta muuttamisesta päätettäneen marraskuun 2024 kirkolliskokouksessa. Tällöin selviää myös, millä aikataululla mahdollinen muutos olisi astumassa voimaan.

Maksut kirkon keskushallinnolle on arvioitu olevan vuonna 2025 yhteensä 10,3 milj. euroa. Summaan sisältyy keskusrahasto- ja eläkerahastomaksut. Keskusrahastomaksulla rahoitetaan kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien toiminta sekä joitakin seurakunta-avustuksia. Eläkerahastolle maksetaan kirkollisverotuottoon perustuvaa eläkerahastomaksua ja palkkaperusteista eläkemaksua.

Vuoden 2025 talousarvioehdotus on ylijäämäinen. Vuosikate (tulojen ja menojen erotus) on 17,0 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarvion poistojen määrä on 7,3 milj. euroa. Tilikauden tulos on 9,6 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 10,2 milj. euroa.

Sijoitustoiminta

Seurakuntayhtymän sijoitusten allokointi toteutetaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitustoiminnassa käytetään eettisesti korkeatasoisia varainhoitajia ja sijoitustoiminnassa suositetaan positiivisen arvottamisen vaihtoehtoa, eli vastuullisten yritysten suosimista sijoituskohteina. Yhteisen kirkkoneuvoston valitsema, asiantuntijaelimenä toimiva sijoitusneuvottelukunta on keskeisessä asemassa seurakuntayhtymän sijoitustoiminnan sekä yksittäisten sijoitusratkaisujen suunnittelussa. Rahavarojen sijoitusten sijoituspäätökset tekee hallintojohtaja yhteisen kirkkoneuvoston päättämään rajaan asti ja sen ylittävältä osalta yhteinen kirkkoneuvosto. Kiinteistösijoituksista vastaa puolestaan kiinteistöjohtaja ja yhteinen kirkkoneuvosto. Korke- ja osakesalkun varainhoito kilpailutettiin vuoden 2021 alussa ja päävarainhoitajana on kevästä 2021 lähtien toiminut eQ Varainhoito Oy.

Seurakuntayhtymän nykyinen sijoitussuunnitelma on ollut käytössä vuoden 2024 alusta lähtien. Sijoitussuunnitelma sisältää muun muassa linjauksen seurakuntayhtymän neutraaliallokaatiosta ja siihen sovellettavista maksimi- ja minimirajoista. Sijoitusneuvottelukunta vahvistaa neutraaliallokaation ja sijoitussuunnitelman muiden linjausten pohjalta kulloinkin sovellettavan taktisen allokaation.

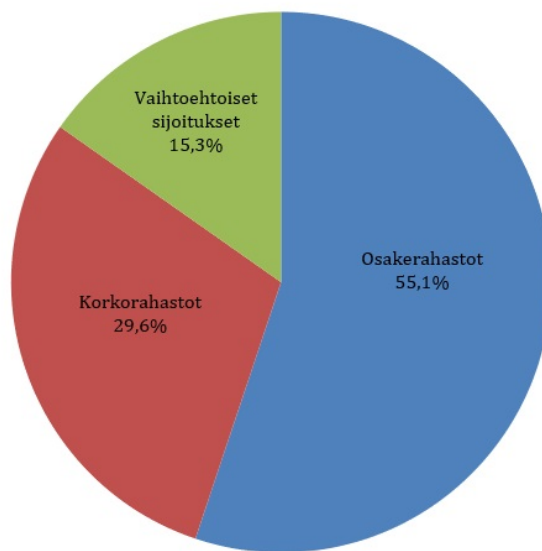
Seurakuntayhtymän sijoituksista oli 31.7.2024 tilanteessa rahavarojen sijoituksia yhteensä noin 251,8 milj. euroa. Seurakuntayhtymän eQ Varainhoidon sijoitussalkku sisältää osakerahastoja, lyhyen koron rahastoja, pitkän koron rahastoja sekä vaihtoehtoisista sijoituksista Private Equity - ja Private Credit -rahastoja. Salkun riskitaso on hallittu riittävällä hajauttamisella. Vaihtoehtoisten sijoitusten salkku sisältää merkittävän määrän erilaisia vaikuttavuusrahastoja, kuten Trill Impact -rahastoa, Korkian Aurinkoenergiarahastoa, Uusiutuva Energia -rahastoa ja Renewables & Energy Infrastructure -rahastoa, Trill Impact Microfinance Credit -rahastoa, Blue Orchard Sustainable Assets -rahastoa, UB:n Forest Industry Green Growth -rahastoa ja UB Nordic Forest -rahastoa sekä Nordean Global Climate Engagement -rahastoa. Salkussa on mukana myös NEST Capital -rahastoa, Osuuspankin R2 Crystal -hedgerahastoa, Trill Impactin Ventures-rahastoa, Hamilton

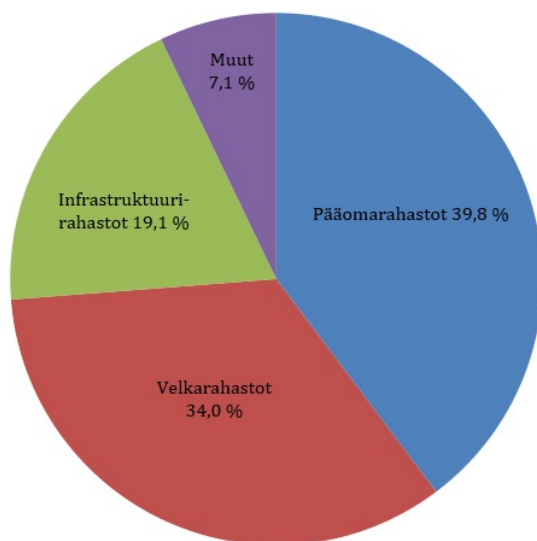
Lanen Large Buyout Club -rahastoa ja Venture Capital Club -rahastoa sekä Nordean Private Equity Co-Investment -rahastoa.

Vuoden 2025 aikana seurakuntayhtymän sijoitustoimintaa pyritään kehittämään entisestään ottamalla käyttöön uusi, sekä rahavarojen sijoitukset että kiinteistösijoitukset yhdistävä koontiraportointi, liittymällä vastuullista sijoittamista Suomessa edistävän Finsifin jäseneksi sekä hankkimalla uusia vaihtoehtoisia sijoituksia.

Rahavarojen sijoitukset 31.7.2024

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Investoinnit

Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöinvestointeja suunnitellaan pidemmällä aikavälillä hankkeiden priorisointeihin pohjautuen. Tästä suunnittelusta nostetaan talousarviovuoden ja kahden sitä seuraavan vuoden TTS-kauden investointiohjelma.

Seurakuntayhtymän varat eivät tule riittämään kaikkien kiinteistöjen kunnan edellyttämien peruskorjausten tekemiseen. Vuoden 2024 loppupuolella käsittelyssä oleva uusi kiinteistöstrategia ja siihen liittyvä tulevaisuuden toimitilaverkon suunnittelu tulevat määrittelemään kohteet, joihin lähivuosina investoidaan. Samanaikaisesti tulevien vuosien investointien määrärahasato on laskemassa huomattavasti, minkä vuoksi kiinteistökannan kunnan odotetaan heikentyvän. Kiinteistöinvestointien pitkän tähtäimen suunnittelu on erityisen tärkeää, että vähenevät investointirahat käytetään lähitulevaisuudessa kohteisiin, joiden pitkäaikaiseen käyttöön on sitouduttu.

Seurakuntayhtymän kiinteistösijoitusmahdollisuuksia hyödynnetään aktiivisesti mm. maaomaisuutta kaavoittamalla, kaavamuutoksilla, käyttötarkoituksen muutoksilla sekä realisoimalla tarpeettomaksi jääviä kiinteistöjä. Maanvuokraus mahdollistaa seurakuntayhtymälle pitkäaikaista tasaista tuloa verotulojen lisäksi.

Talousarviovuoden 2025 kiinteistöinvestointien määrä on 17,8 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarviovuonna 2025 suunnitellaan tehtäväksi 1 milj. euron määrällä tietohallintoinvestointeja. Osa tarpeellisista perusparannusinvestoinneista joudutaan siirtämään suunnittelukauden jälkeisille vuosille. Vuosille 2026 ja 2027 esitetyt investointimäärärahavaraukset ovat tässä vaiheessa vielä kiinteistöittäin karkeita arvioita, mutta investointien kokonaistasoa voidaan pitää hyvin suuntaa antavina ko. vuosien kokonaisinvestointitarvetta suunniteltaessa.

Kaavakehitys ja kiinteistösijoitustoiminta

Kiinteistösijoitusten arvo määritetään muutaman vuoden välein. Kiinteistösijoitukset koostuvat seurakuntayhtymän omistamista asunnoista, liike- ja toimistotiloista sekä

kaavoitetusta maaomaisuudesta. Kiinteistöistä on tehty ja tehdään kannattavuusselvityksiä, riskiarvioita ja rahoituslaskelmia. Uusien kohteiden käynnistämiseksi ollaan pidättyväisiä. Asuntovuokrauksen markkinassa on ollut viime vuosina turbulenssia. Tavoitteena on vähentää kiinteistösijoitustoiminnan lainamäärää maksamalla sijoituskohteiden myynneistä saatavilla tuloilla lainoja pois ennakkoon siltä osin kun lainan takaisinmaksusta ei aiheudu ylimääräisiä kustannuksia.

Kannelmäen kirkon tontilla on käynnissä kaavakehityshanke, jossa suunnitellaan nykyisen seurakuntarakennuksen korvaamista uudisrakennuksella. Uudisrakennusosaan sijoittuisi seurakunnan tilojen lisäksi muutamia asuntoja.

Roihuvuoren kirkon tontin kaavakehityshanketta on viety eteenpäin yhteistyössä kaupungin asemakaavoituksen kanssa. Tarkoituksena on purkaa tontilla sijaitseva sisäilmaongelmainen matala siipirakennus, ja mahdollistaa tontin ja koko korttelin täydennysrakentaminen asuinkerrostalohankkeilla. Jakomäen kirkon tontin kaavakehitysmahdollisuuksia on selvitetty viitesuunnitelmien avulla.

Kustannusten karsimiseksi pyritään luopumaan tulevaisuuden kehittämismahdollisuuksiltaan heikoista maa-alueista ja sijoituskiinteistöistä, kuten esim. Vuosaaren hautausmaa-alueeksi varatusta alueesta.

Vielä kaavoittamatta olevien Hiekkaharjun alueen Räckhalsin tilan maiden kaavoitusta edistetään tulevina vuosina yhdessä Vantaan seurakuntayhtymän ja Vantaan kaupungin kanssa.

Nykyisen kiinteistösijoituskannan edellyttämät investoinnit, uudisrakentaminen, maankäyttö-sopimusmaksut ja yhtiölainojen lyhennykset ovat vuonna 2025 noin 3,7 milj. euroa ja TTS-kaudella 2025–2027 yhteensä n. 11,2 milj. euroa. Näistä investoinneista sijoituskiinteistöihin kohdistuvien lainojen lyhennysten määrä on taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 noin 8,5 milj. euroa, vuonna 2025 2,8 milj. euroa. Käyttötalouden kiinteistöjen lainojen lyhennysten määrä taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on noin 1,6 milj. euroa, vuonna 2025 noin 0,5 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 kaikkien kiinteistölainojen lyhennysten kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa, vuonna 2025 noin 3,3 milj. euroa.

Kiinteistösijoitussalkun sisältöä pyritään jatkuvasti muokkaamaan siten, että ikääntyneestä ja paljon korjausvastuuta sisältävää kiinteistökantaa pyritään realisoimaan. Myös maapohjan omistus on keskeisessä roolissa luopumispäätöksissä. Vuosina 2025–2027 vuosittain myytäväksi suunniteltavien kiinteistöjen tasearvo on noin 12 milj. euroa, vuonna 2025 noin 4 milj. euroa. Myynneistä ei odoteta saatavan myyntivoittoa. Kiinteistösijoitussalkun sisältö arvioidaan laajasti yhdessä sijoitusneuvottelukunnan kanssa.

Rahoitusosa

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta, joka on 17,0 milj. euroa. Investoinnit ja pysyvien vastaavien myyntivoitot ovat yhteensä 14,8 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on 2,2 milj. euroa positiivinen.

Rahoitustoiminnan kassavirtaa ei budjetoida, joten talousarviossa rahavarojen määrä kasvaa 2,2 milj. euroa. Talousarvion mukaan rahavarat vuoden 2025 lopussa olisivat 222,4 milj. euroa. Suunnittelukaudella 2025–2027 rahavarojen määrä vähenisi 2,4 miljoonalla eurolla.

Aikataulu

Tässä päätöksessä pyydetyt lausunnot tulee toimittaa kirjaamoon 10.11.2024 mennessä. Yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee lausunnot kokouksessaan 31.10.2024. Yhteinen kirkkoneuvosto tekee lopullisen talousarvioesityksen kokouksessaan 21.11.2024 yhteiselle kirkkovaltuustolle, jonka on määrä päättää talousarviosta 12.12.2024.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Päätöksellä on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu jäsenistön määrän kehitys ja jäsenistön verotettavan tulon kasvun jatkuminen. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Liitteet

- 5 Helsingin Mikaelin seurakunnan lausunto talousarviosta
- 6 Talousarviokirja 2025
- 7 Hyväksytty_Helsingin Mikaelin seurakunnan lausunto talousarviosta

Lausunto Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
07.10.2024 § 109
487/02.00.02/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto antaa lausunnon Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaan.

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt vuosina 2023–2025 käytössä olevista sisäisten vuokrien laskentaperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista 27.1.2022 (§ 6) olleessa kokouksessaan. Päätös pohjautui Rohkeasti yhdessä -työskentelyssä vuosina 2019–2021 tehtyyn laajaan valmisteluun.

Erityisesti sisäisten vuokrien määräytymisperusteita muutettiin tuolloin merkittävästi niin, että tilan käyttäjän maksama sisäinen vuokra noudattaa kunkin tilaa todellisia kustannuksia. Muutoksen tavoitteena oli läpinäkyvyyden lisääminen ja todellisten kustannusten tekeminen näkyväksi. Kustannusten kohdistaminen käyttäjälle ja niiden näkyväksi tekeminen tukevat myös tilojen vähentämisen ja talouden rakenteiden keventämisen tavoitetta. Ne ovatkin lisänneet tilojen yhteiskäyttöä. Helsingin seurakuntayhtymän tavoitteena on vähentää tiloja 40 000–45 000 m² vuoteen 2030 mennessä.

Päätöksessään yhteinen kirkkovaltuusto totesi, että ”seurakuntien lausuntojen sekä laadittujen mallinnusten pohjalta on käynyt ilmeiseksi, että sisäisten vuokrien määräytymisperusteita on tarpeellista jatkokehittää vielä tulevien vuosien aikana”.

Tämän vuoksi Helsingin seurakuntayhtymässä käynnistettiin kesällä 2022 Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen projekti. Projektin tehtävänä on valmistella seurakuntien määrärahojen jakoperusteet ja sisäisten vuokrien määräytymisperusteet yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoa varten.

Päätösehdotuksen perustelut

Tehty valmistelu

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelulle määriteltiin seuraavat tavoitteet:

Sisäiset vuokrat

- ovat ennakoitavia, kohtelevat eri tahoja tasapuolisesti ja ottavat huomioon helsinkiläisten tarpeet.
- ohjavat kiinteistökannan pienentymiseen yhteisen kirkkoneuvoston linjauksen mukaisesti.

Seurakuntien määrärahat

- jakomalli on selkeä ja tasapuolinen.
- jakomalli vastaa helsinkiläisten ja tämän ajan tarpeisiin sekä tukee Kirkko Helsingissä -strategiaa.

Mallien kehittämisessä lähdettiin liikkeelle projektille asetetuista tavoitteista: helsinkiläisten tarpeiden huomioimisesta sekä Helsingin seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien tulevaisuudenkuvasta. Lisäksi sisäisten vuokrien mallien osalta otettiin huomioon tilojen vähentämisen tarve ja seurakuntien määrärahaajaon osalta tasapuolisuus suhteessa erilaisiin seurakuntiin.

Valmistelun edetessä erilaisia malleja tarkasteltiin niiden tuottamien hyötyjen ja haittojen näkökulmasta. Hyötyjä ja haittoja arvioitiin erityisesti suhteessa projektin tavoitteisiin, Kirkko Helsingissä -strategiaan sekä Helsingin seurakuntayhtymän keskeisiin riskeihin. Erilaisista malleista tehtiin myös alustavat laskelmat.

Keväällä 2023 julkaistussa seurakuntayhtymän piispantarkastuksen pöytäkirjassa otettiin kantaa seurakuntien tilojen vähentämiseen ja keskustassa sijaitsevien kirkkojen tilanteeseen. Vuoden 2023 aikana projektipäällikkö haastatteli myös kaikki Helsingin seurakunnan tuolloin virkaa hoitaneet kirkkoherrat. Nämä molemmat vaikuttivat osaltaan erilaisten mallien kehittämiseen. Tehdyn valmistelun pohjalta valittiin mallit kevään 2024 kuulemiskierrokselle.

Kevään 2024 aikana eri tahoja on kuultu asian valmisteluun liittyen. Maaliskuussa valmistelu esiteltiin kirkkoherroille, jonka jälkeen malleja tarkennettiin kirkkolainsäädännön osalta. Tämän jälkeen mallit ja tehty valmistelu esiteltiin yhteiselle kirkkoneuvostolle ja yhteiselle kirkkovaltuustolle. Alla olevasta kuvasta käy ilmi valmistelun eteneminen ja nykyvaihe.

Tehtävä	2023												2024												2025
	Tamm	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tamm	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tamm		
Aloituskäytöt																									
Tasapainotuslääpääräha vuosille 2024–2025																									
Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelu																									
Kuulemiskierros, sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat																									
Kirkkoherrainkokous														5.3.											
Johtajisto														12.3.											
Seurakuntaneuvostot, kysymykset Webropol																									
YKN, asian esittely, keskustelu Howspaceissa														21.3.											
YKV, asian esittely, keskustelu Howspaceissa																									
Howspace-työskentely																									
Tulosten yhteen vetäminen																									
Lausuntokierros																									
Esitys seurakuntien määrärahojen jakoperusteista ja sisäisten vuokrien määrätysperusteista																							9.1. 23.1.		

YKN YKV

Kuva: Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelun eteneminen.

Yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsenet, kirkkoherrat ja yhteisten palveluiden johto (yhteensä 120 ihmistä) kutsuttiin mukaan Howspace-työskentelyyn, jossa oli sekä sisäisiin vuokriin että seurakuntien määrärahojen

jakoon liittyviä kysymyksiä. Kysymykset linkittyivät läheisesti projektin tavoitteisiin. Työskentely oli auki 16.4.–5.5.2024. Tänä aikana Howspace-sivulla vieraili yhteensä 65 ihmistä (54 % kutsutuista) ja kommentin kirjoitti 34 ihmisistä (28 % kutsutuista).

Seurakuntaneuvostoille lähetettiin sisäisiin vuokriin ja seurakuntien määrärahojen jakamiseen liittyvät kysymykset, joihin heitä pyydettiin vastaamaan huhti- tai toukokuun kokouksissaan. Myös seurakuntaneuvostojen kysymykset liittyivät läheisesti projektin tavoitteisiin. Neuvostot raportoivat käymästään keskustelusta Webropol-kyselyn kautta. Suomenkielisistä seurakunnista vastauksensa on 20.5.2024 mennessä lähettänyt 14 seurakuntaa ja ruotsinkielisistä seurakunnista 2 seurakuntaa.

Työskentelyjen kysymykset ja tulokset ovat lausuntomateriaalin liitteenä. Tuloksia on hyödynnetty lausuntokierrokselle valittujen mallien analysoimisessa ja valitsemisessa.

Yhteinen kirkkoneuvosto kävi 29.8.2024 olleessa kokouksessaan lähetekeskustelun sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaon valmistelusta. Keskustelussa valmisteltu materiaali nähtiin hyväksi. Samalla pyydettiin tarkennuksia ja lisätietoa muun muassa määrärahajakomalleissa olevien Kirkko Helsingissä -strategian osuuksien suhteesta seurakuntien omiin strategioihin, sisäisten vuokrien valmistelun ja kiinteistö- ja toimitilastrategian suhteesta sekä muiden pääkaupunkiseudun suurten seurakuntayhtymien rahanjakomalleista. Lausuntokierroksen materiaali on korjattu keskustelussa esille tulleiden huomioiden mukaisesti.

Projektin ohjausryhmä on yhteinen kirkkoneuvoston asettama (9.6.2022 § 235) ja siihen kuuluvat Esa Ahonen, Riitta Asikanius, Susanne Berner, Marja Heltelä, Timo Pekka Kaskinen, Ami Lainela, Otto Lehtipuu, Jukka Pakarinen ja Christoffer Perret. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii talouspäällikkö Pasi Perander. Läsnäolo- ja puheoikeudella kokouksiin osallistuvat Osmo Rasimus, Juha Rintamäki, Juha Silander ja Wiking Vuori. Projektin omistaa hallintojohtaja Juha Silander ja projektipäällikkönä toimii Riikka Mylly.

Lausuntokierros ja sen materiaali

Lausuntokierroksella seurakunnat voivat ottaa kantaa siihen, miten sisäiset vuokrat tulisi laskea ja seurakuntien määrärahat tulisi jakaa vuodesta 2026 eteenpäin.

Kirkkolainsäädäntö ei velvoita kuulemaan seurakuntia sisäisten vuokrien laskentaperusteita tai seurakuntien määrärahajakoperusteita muutettaessa. Sen sijaan kirkkojärjestyksen (KJ 3:50) mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen asiassa, joka koskee seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä seurakuntayhtymän talousarviota. Päätös sisäisten vuokrien laskentaperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista vaikuttaa suoraan näihin molempiin. Tämän vuoksi seurakuntia on mielekästä kuulla myös tilanteessa, jossa sisäisten vuokrien ja/tai seurakuntien määrärahaon periaatteita ollaan mahdollisesti muuttamassa.

Valmistelussa sekä sisäisiä vuokria että seurakuntien määrärahojen jakamista toivottiin lähestyttävän erilaisista näkökulmista. Tämän vuoksi Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä ehdottaa, että lausuntokierrokselle lähetetään kolme sisäisten vuokrien mallia ja kaksi seurakuntien määrärahojen jakomallia.

Sisäisten vuokrien mallit ovat:

- Malli A: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin (nykyinen malli).
- Malli B: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti.
- Malli C: Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja ylläpidosta päätetään yhteisesti yhteisessä kirkkovaltuustossa, kirkoista ei peritä sisäistä vuokraa.

Lausuntokierrokselle meneväksi esitettävät mallit seurakuntien määrärahojen jakamiseen ovat puolestaan seuraavat:

Malli 1

- Perusosa: 100 % jäsenet
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus: Diakoninen tarve, Kirkko Helsingissä -strategia
- Lisät: Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä, Vieraskielisen työn lisä

Malli 2

- Perusosa: 70 % jäsenet ja 30 % alueella asuvat
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus: Rippikoulun käyneet, Toimitukset, Kirkko Helsingissä -strategia
- Lisät: Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä, Vieraskielisen työn lisä

Määrärahojen jakomallit rakentuvat kolmen elementin kautta. Ne ovat perusosa, toiminnan perusteella laskettava osa sekä lisät. Jokaiselle elementille on määriteltävä oma suhteellinen osuutensa, jonka pohjalta elementtien koko määräytyy kaikissa erilaisissa seurakuntien määrärahojen jakomalleista. Eri elementtien suhteelliset osuudet kokonaismäärärahasta ovat seuraavat:

- Perusosa 82 %
- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus yhteensä 13 %
- Lisät yhteensä 5 %

Kukin malli esitellään lausuntokierroksen materiaalissa. Materiaalissa arvioidaan myös erilaisten mallien hyötyjä ja haittoja. Ohjausryhmä on yksimielinen yhteiselle kirkkoneuvostolle lausuntokierrosta varten ehdottamistaan malleista.

Lausuntokierrosmateriaali pitää sisällään tekstiosan, jossa esitellään mallit ja niiden valinnan perustelut sekä kuvataan nykytila ja valmistelun edistyminen. Tekstiosan liitteenä ovat erilaisia malleja koskevat laskelmat ja hyötyjen ja haittojen erittely, kevään 2024 kuulemiskierroksen yhteenveto sekä edellinen seurakuntien määrärahojen jakoperusteita ja sisäisten vuokrien laskentaperusteita koskeva päätös.

Lausuntokierrosmateriaalin pohjalta seurakunnille esitetään seuraavat kysymykset:

Sisäiset vuokrat:

1. Mikä sisäisten vuokrien malleista olisi mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte muihin esitettyihin sisäisten vuokrien malleihin? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?
3. Kenelle/keille kirkkojen sisäänpääsymaksuista kertyvät tulot kulujen jälkeen mielestänne kuuluisivat jatkossa ja millä jakosuhteella? Vaikuttaako valittava sisäisten vuokrien malli asiaan?

Seurakuntien määrärahajako:

1. Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte toiseen esitettyyn malliin jakaa määrärahat seurakuntien kesken? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen kehittämisen suhde muihin isoihin valmisteluihin

Samaan aikaan sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahajaon valmistelun kanssa valmistellaan työnjakoa sekä kiinteistö- ja tilastrategioita ja niihin perustuvia tilaratkaisuja. Näistä molemmista on tarkoitus päättää syksyllä 2024.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahajaon projektin tehtävänä on työnjaon muutosten huomioiminen kokonaismäärärahan jaossa. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuudet lasketaan Työnjako-projektissa valmisteltavien päätösten perusteella.

Sisäisten vuokrien järjestelmä kytkee yhteen yhtymän tilastrategian ja kiinteistöstrategian. Periaatteet voivat olla erilaisia eri tilatyyppejen osalta. Vuokrajärjestelmä kuvaa kiinteistön omistamisen ja tilojen käytön suhdetta ja vastuiden jakoa. Se ohjaa myös tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen tilankäyttöön. Vuokrajärjestelmä auttaa päättäjiä ja muita toimijoita ymmärtämään todellisten tilakustannusten tasoa ja niiden suhdetta kaikkeen muuhun rahan käyttöön.

Aikataulu

Tavoitteena on, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää vuodesta 2026 eteenpäin noudatettavista seurakuntien määrärahojen jakoperusteista ja sisäisten vuokrien laskentaperusteista tammikuussa 2025. Nykyinen päätös on voimassa vuoden 2025 loppuun asti. Maaliskuussa 2025 käynnistyy vuoden 2026 talouskehyksen valmistelu. Siinä tulee olla käytettävissä vuonna 2026 sovellettava sisäisten vuokrien määräytymisperuste ja seurakuntien määrärahojen jakoperuste.

Lausuntokierros järjestetään lokakuussa 2024. Aikataulu on aikaistettu aiempaan suunnitelmaan nähdessä yhdellä kuukaudella. Aikataulu muutettiin, jotta seurakuntaneuvostojen ei marraskuussa tarvitsisi ottaa kantaa yhtäaikaa liian moneen isoon asiaan.

Lausuntokierroksen jälkeen Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä käy läpi lausunnot ja tekee niiden pohjalta esityksen yhteiselle kirkkoneuvostolle esitettäväksi edelleen yhteiselle kirkkovaltuustolle Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavista sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Sisäisten vuokrien laskentaperusteilla ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteilla on selkeä vaikutus kaikkien Helsingin seurakuntien ja koko seurakuntayhtymän talouteen ja työn tekemisen edellytyksiin. Erilaiset mallit pitävät sisällään erilaisia hyötyjä sekä haittoja ja riskejä. Ne myös toteuttavat eri tavoin Kirkko Helsingissä -strategian linjauksia. Näitä on analysoitu laajasti valmistelun aikana ja lausuntomateriaalissa (alaluvut Perustelut lausuntokierrokselle lähetetyille malleille).

Erilaisia sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen vaihtoehtoja punnitessa tulee pohtia sitä, miten erilaiset mallit yhtäältä turvaavat yksittäisten seurakuntien tulevaisuuden toimintaedellytykset ja toisaalta tukevat koko Helsingin seurakuntayhtymän talouden terveen pohjan rakentumista. Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen tulee myös pystyä tarvittavalla tavalla vastaamaan tässä hetkessä ja lähitulevaisuudessa eteen tuleviin kysymyksiin ja kehityskulkuihin koskien muun muassa kirkon jäsenyyttä ja merkitystä ihmisten elämässä. Lausuntokierroksen ja sen erilaisten materiaalien on tarkoitus tarjota hyvä pohja tähän pohdintaan.

Sisäisten vuokrien laskentaperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden kehittäminen vaikuttavat lasten kanssa tehtävän työn mahdollisuuksiin sekä suoraan että välillisesti. Erilaisten mallien lapsivaikutukset voivat poiketa toisistaan. Tarkempi lapsivaikutusten arviointi tehdään, kun lausuntokierroksen jälkeen malleista valitaan ne, joita tullaan esittämään vuodesta 2026 eteenpäin noudatettaviksi vuokrien laskentaperiaatteiksi ja seurakuntien määrärahojen jakoperiaatteiksi.

Tavoitteena on, että nyt valittavat mallit olisivat käytössä ja käyttökelpoisia useita vuosia ilman, että niitä tarvitsee paikkailla erilaisilla lisämäärärahoilla. Se mahdollistaa selkeyden ja jatkuvuuden seurakuntien ja koko Helsingin seurakuntayhtymän talouden ja toiminnan suunnittelussa

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Jakelu

Kirjaamo

Liitteet

- 8 Helsingin Mikaelin seurakunnan lausunto määrärahoista ja sisäisistä vuokrista
- 9 Hyväksytty_Helsingin Mikaelin seurakunnan lausunto määrärahoista ja sisäisistä vuokrista

Tilastot tammi-elokuu 2024

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
07.10.2024 § 110
184/04.00.00/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Jäsentilastot vuodelta 2024 on julkaistu ajalta tammi-elokuu. Helsingin Mikaelin seurakunnan osalta jäsenmäärän kehitys on vuoden alusta osoittaa miinusta 411 henkilöä.

Jäsenmäärä oli elokuun lopussa 21.905 henkilöä

Jäsenmäärän vähenemiseen vaikuttivat muuttoliike, seurakunnasta muutti 151 ihmistä enemmän pois kuin seurakuntaan muutti. Tuona ajanjaksona kuolleita oli 273 henkilöä ja kastettuja oli 56 kpl.

- Kirkkoon liittyi 131 henkilöä ja kirkosta erosi 179 henkilöä.
- Heinäkuun loppuun mennessä Jumalanpalveluksiin osallistui 12748 henkilöä, vuonna 2023 osallistujia oli 10321.
- Kirkollisiin toimituksiin osallistui 10283 henkilöä, vuonna 2023 osallistujia oli 9643
- Ruokailuun osallistui 3566 henkilöä, vuonna 2023 osallistujia oli 2139
- erilaisia kohtaamisissa tavattiin 13548 henkilöä, vuonna 2023 tavattiin 11785.
- Alkuvuoden aikana kohdattiin 39468 henkilöä ja vuonna 2023 33963 henkilöä.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Liitteet

Strategiamääräraha

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
07.10.2024 § 111
182/02.00.01/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Käsittely Yleiskeskustelun aikana ehdotettiin lisäksi konserttien järjestämistä, esim. Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Edellisessä kokouksessa oli puhetta strategiamäärärahan käytöstä ja silloin sovittiin, että asiaa palataan myöhemmin. Helsingin Mikaelin seurakunnan johtoryhmä keskusteli asiasta ja näissä keskusteluissa nousi seuraavia aiheita esille.

- Nuorten aikuisten postitukset esim. 20-vuotiaat
- Nuorten aikuisten muistamiset
- Ystävyysseurakunta työ Virossa ja muut erilaiset seurakuntamatkat suunnattuna nuoriin aikuisiin
- Rovastikunnallinen yhteistyö seurakuntatoimistojen yhdistämisessä, yhteistyö nuorten aikuisten kohtaamisessa
- Turvallisen tilan koulutus
- Erityyppiset luentosarjat, nyt meneillään kolme raamattulentoa
- Erityismessut
- Monikielinen työ, ensimmäinen vieraskielinen ryhmä aloittanut toimintansa

Määrärahan käytöllä on lapsivaikutuksia.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Raportti yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston kokouksista

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
07.10.2024 § 112
184/04.00.00/2024

Esittelijä

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston jäsenet raportoivat kokouksista Helsingin Mikaelin seurakuntaa koskevista asioista.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Muut mahdolliset asiat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 113

Päätösehdotus

Päätösehdotus

Päätös

Ei ollut.

Selostus

-

Kokouksen päättäminen, oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 07.10.2024 § 114

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen sekä antaa oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.20 ja antoi liitteiden mukaisen oikaisuvaatimusohjeen ja valitusosoituksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 102, § 103, § 104, § 105, § 106, § 107, § 108, § 109, § 110, § 112, § 113, § 114

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 111

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkolain (652/2023) 12 luvun 1 §:n, 2 §:n ja 5 §:n mukaisesti Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvostolle.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja tai päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen toimitusosoite

Helsingin Mikaelin seurakunta

Käyntiosoite: Emännänpolku 1, 00940 Helsinki

Postiosoite: Emännänpolku 1, 00940 Helsinki

Sähköposti: helsinginmikael.srk@evl.fi

Aukioloaika: ma - pe klo 9–16

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain (652/2023) 12 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.